

TIAGO TỸ CARTA

¹ *Tiago* tỹ rá vễ. Isỹ *Israel* ag mỹ rán hã vễ. Ëg *povo* tỹ 12 (ke) vỹ tỹ ãjag nỹtĩ. *Povo* kar mĩ ãjag tóg mũgtĩ, fóg ag kar mĩ, kanhgág ag mĩ ke gé. Tỹ sóg Topẽ mỹ rãnrãj tĩ nĩ, ãg *Senhor* tỹ *Jesus Cristo* mỹ. Hã kỹ sóg ãjag mỹ rán kỹ jẽnẽg mũ sir. ãjag mĩ sóg ãkrég tĩ.

Ëg tỹ Topẽ vĩ to: hỹ mỹ vĩ? henh ke tũ

² Inh kanhkã', ãjag tỹ *Jesus* tũgrĩn nén ù jagy ve kỹ to vẽnhmỹ nỹtĩ tũg nĩ. Mỹ sér nỹtĩm nĩ. ³ Topẽ tỹ ãjag tỹ ti ki rã há han ja ve sór vễ, hã kỹ ãjag tóg tag kar vég tĩ. Kỹ ti tovãnh sór tũg nĩ, kỹ ãjag tóg ti to tar nỹtĩnh mũ, ãjag tỹ nén ù jagy vég mũ ra ti tovãnh tũ nĩn kỹ. ⁴ ãjag tỹ nén ù jagy vég mũ ra to tar nỹtĩm nĩ, ãjag tỹ komẽr hã há nỹtĩ jé, Topẽ jykre ki króm há han kỹ. Komẽr hã ãjag tóg kygnẽnh ke tũ nĩ, nén ù kar ki, ãjag tỹ ti to krónh ke tũ nĩ kỹ.

⁵ ãjag tỹ nén ù to jykrén tũ nĩn kỹ Topẽ mỹ to vĩm nĩ, ti tỹ ãjag kanhrãn jé. Ëg kanhrãn jé tóg ke mũ. To tóg: “han ke tũ inh nĩ,” henh ke tũ nĩ. Ëg to tóg fe há nĩ, hã kỹ tóg ãg kanhrãn tag to há nĩ. ⁶ ãjag tỹ ti mỹ nén ù to vĩn kỹ: “ãg mỹ tóg han tĩ, Topẽ ti,” hem nĩ. ãjag tỹ: “ti mỹ inh mỹ han mũ vĩ?” hen kỹ ãjag tóg venh ke tũ nĩ. Kỹ ãjag tóg goj ri ke nỹtĩ. Goj tóg kejẽn fagrĩnh mỹ krém krém ke tĩ, kãka tỹ ti kã nĩ kỹ. Ën ri ke tóg nĩ, ù tỹ Topẽ vĩ kri fig tũ ãn ti. ⁷⁻⁸ Fagrĩnh mỹ tóg Topẽ mỹ nén ù to vĩ tĩ, ti tỹ: “ti mỹ inh mỹ han mũ vĩ?” hen kỹ. Venh ke tũ tóg nĩ

sir. Krĩ régre ti nĩ. Kãnhmar tóg nén ù hã to jykrén mãn mũ gé, vễjykre pir han vãnh nĩn kỹ. Ki kagtĩg tóg nĩ, hã kỹ tóg venh ke tũ nĩ gé sir.

Ûn jagtar ag mré ùn riko ag

⁹ Ëg *Senhor* tỹ *Jesus* mré ke ù ag tóg jagtar nỹtĩ. Hã ra ag tóg ãg *Senhor* ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ùn riko ri ke nỹtĩ, ag tỹ tỹ Topẽ krẽ nỹtĩn kỹ. Kỹ tag to jykrén nĩ, ãjag mỹ sér tĩ jé. ¹⁰ Ëg *Senhor* tỹ *Jesus* mré ke ù ag tóg riko nỹtĩ hã ra. Ag tỹ ãg *Senhor* ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ag tóg ùn jagtar ri ke nỹtĩ, Topẽ mỹ. Re fej ri ke ãg tóg nỹtĩ, ãg kar. ¹¹ Rã tỹ jun ke kỹ tóg rỹ jagy tĩ. Kỹ re tóg tugtóg tĩ. Kỹ ti fej tóg kógungun tĩ gé. Kỹ ti sĩnvĩ ãn tóg tũ' he tĩ sir. Ën kãgter ri ke ãg tóg nỹtĩ gé. Kỹ ùn riko ag tóg ke tĩ gé, kãgter kỹ. Kỹ ag há ãn tóg tũ' he mũ gé sir, ag rãnhraj tỹ ag mỹ sér nĩ ra.

Ëg tỹ Topẽ vĩ mranh sór mũ

¹² Kejẽn ù tóg *Jesus* tugrĩn ãg to jũ nĩ. Ëg tỹ hã ra Topẽ tovãnh tũ nĩn kỹ tóg há tĩ. Kỹ ãg *Senhor* tóg ãg mỹ ãg rĩr krỹg ja tũ ven ke mũ. Kỹ tóg ù tỹ *carreira* ki ka féj tỹ *coroa* gỹjỹ he mũ ãn ri ke nĩ sir. Ëg *Senhor* vĩ ãg mỹ: “rĩr krỹg ja tũ ve jé ãjag tóg ke mũ, ãjag tỹ iso há nỹtĩn kỹ,” he ja nĩgtĩ.

¹³ ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh sór kỹ to: “Topẽ vĩ inh krĩn, sỹ ti vĩ mranh jé,” he tũg nĩ. Topẽ pijé vễjykre pãno han tĩ'. Kỹ tóg ãg krĩn kónãn tũ nĩgtĩ gé. ¹⁴ Ëg tỹ Topẽ vĩ mranh sór kỹn ge nĩ, ha mẽ: ãg mỹ tóg há nĩ ve nĩ, kỹ ãg tóg to é n tĩ. ¹⁵ Ëg tỹ to é n kỹ ãg tóg to jykrén mág tĩ. Kỹ ãg tóg sir han sór mũ. Ëg tỹ han sór kỹ han kỹ ãg tóg ti vĩ mranh mũ sir. Kar kỹ ãg tóg mranh mãn', mranh mãn', he mũ gé. Vễjykre

pāno vĕ sir. Hã ra ěg tóg to nũgme ki vár ke mũ, *inferno* ki.

¹⁶ Inh kanhkã', ãjag to sóg há tâvĩ nĩ. Hã kÿ sóg ãjag mÿ: “kygnĕ tũg nĩ, Topĕ to,” he mũ. ¹⁷ Topĕ hã ne ti pin kÿ ěg mÿ nén ũ há kar han tĩ'. Nén ũ há tâvĩ han tóg tĩ, ěprã ke ag mÿ. Ti hã tóg jĕngrĕ han'. Rã tÿ ěg pũn tũ nĩn kÿ tóg fĕnja tĩ. Hã ra Topĕ tóg ge tũ nĩgtĩ. Ti pijé kejĕn ěg ki rĩr tũ nĩgtĩ'. Ěg ki rĩr tóg nĩ nĩ mÿr. ¹⁸ Ti hã tóg ěg han mãn', ěg tÿ ti ki ge kÿ. Ěg to tóg ti vĩ há jĕnĕ. Vĕnh vĩ há tag tÿ tóg ěg han mãn mũ sir. Kÿ ěg tóg tÿ, ti tÿ nén han mũ kar kri ke nÿtĩ, ěg tÿ tÿ ti krĕ nÿtĩn kÿ.

Ěg tÿ Topĕ vĩ ki króm ke

¹⁹ Inh kanhkã', tag to jykrén mág nĩ. Ũ tÿ nén ũ há kãmén kÿ jĕmĕ há han nĩ. Kãnhmar vĩ tũg nĩ. Kãnhmar jũ tũg nĩ gé. ²⁰ Ěg jũ nÿtĩn kÿ ěg tóg Topĕ jykre han tũ nĩgtĩ mÿr, ti jykre kuryj ti. Hã kÿ jũ tũg nĩ. ²¹ Hã kÿ nén tÿ ěg kavĕnh tĩ ěn tovãnh kãn nĩ, vĕjykre pãno mré hã. Ěg kókég tóg tĩ, ěg fãn tóg tĩ, vĕjykre pãno ti. Jatun mÿ Topĕ vĩ mĕm nĩ. Topĕ hã ne ti vĩ tÿ ěg kanhrãn'. Ěg tÿ kri fi kÿ ěg tóg krenkren ke mũ. ²² Kÿ Topĕ vĩ han kÿ nÿtĩm nĩ. Ĥjag tÿ mĕg mũ ra ki króm tũ nĩn kÿ ãjag tóg krenkren ke tũ nĩ. Ón kÿ ãjag tóg: “kren jé sóg ke mũ,” henh ke mũ. ²³ Ěg tÿ mĕg mũ ra ki króm tũ nĩn kÿ ěg tóg tag ri ke nÿtĩ, ha mĕ. Kejĕn ũ tóg vĕnh vég mũ, ki vĕnh ve jafãn ki. Kÿ tóg ti kakã vég mũ sir. ²⁴ Ve kar kÿ tóg to jykrén mãn tũ nĩ. Kÿ tóg ki kagtĩg' he mũ. Kÿ tóg fagrĩnh mÿ vĕnh ven ja nĩ sir. Ge ěg nÿtĩ, ěg tÿ Topĕ vĩ mĕg mũ ra ki króm tũ nĩn kÿ. Kÿ ěg tóg fagrĩnh mÿ mĕ ja nĩ sir. ²⁵ Ěg tÿ ti vĩ to jykrén mág kÿ tóg hã

ra ãg mÿ sér tÿnh mÿ. Topẽ vÿ vÿ há nÿ, ti jykre ti. Æg jykre pãno tÿ tÿ' he tóg tÿ, ãg tÿ han mãn tÿ nÿn jé. Kÿ ãg tóg ãg tÿ ti vÿ mẽ kÿ kã jatun ke tÿ nÿ. Kÿ ãg tÿ ki króm kÿ Topẽ tóg ãg mÿ vÿ há han ke mÿ sir, ãg tÿ nén han mÿ kar to.

²⁶ Û ag tóg Topẽ to: “ti to sóg há nÿ,” he tÿ. Hã ra ag tóg ù to vÿ kónãn tÿ, ag vÿ to jykrén tÿ nÿn kÿ. Kÿ ag tóg ón kÿ: “ti to sóg há nÿ,” he ja nÿgtÿ. Kygnëg ãg tóg tÿ, ãg tÿ gen kÿ. ²⁷ Æg tÿ ãg jóg tÿ Topẽ to há nÿtÿn kÿ, kÿ ãg tóg tag han ke mÿ, ha mẽ: ùn panh ter mÿ kar jagãgtãn kãn jé ãg tóg ke mÿ, ùn mén ter ja fag ke gé, ùn jagtar fag. Kÿ ãg tóg nén ù vënhmÿ han ke tÿ nÿ gé sir. Topẽ kato tẽ mÿ ag jykre han ke tÿ ãg tóg nÿ gé. Kÿ ãg tóg ti mÿ kavéj tÿ nÿtÿ sir.

2

Jagnẽ to vëjykre pir han ke

¹ Inh kanhkã', ãg *Senhor* tÿ *Jesus Cristo* ki ãjag ge mÿ mÿr. Pã'i kar kãfór vë. Ge ra ãjag ne tóg ùn riko ag to há nÿtÿ', kÿ ùn jagtar ag tóg ãjag mÿ tÿ nén ù tÿ nÿtÿ. Ke tÿg nÿ. ² Hën ri ke mÿn ùn riko vÿ Topẽ vÿ jëmënh kãtÿg mÿ, ãjag vënhmãn kÿ. Ti kur vÿ há tãvÿ nÿ, kÿ ti nÿgé kãnÿm ja vÿ tÿ *ouro* nÿ. Kÿ ùn jagtar vÿ kãtÿg ke mÿ gé, kur kórég tu kÿ. ³ Kÿ ãjag hÿn ùn riko mÿ: “ha tag kã nÿ, nÿg ja há kri,” he tÿ. Jó ãjag hÿn ùn jagtar mÿ: “ha inh mré nÿ, hã ra ëprã nÿ, gan kri,” he tÿ. ⁴ Hã ki ãjag tóg ùn riko to há nÿ ve nÿ, ti tÿ tigrÿn. Jãvo ãjag tóg ùn jagtar to é he ve nÿ, ti jagtar nÿn kÿ. Ke tÿg nÿ. Æjag tÿ jagnẽ ri ke nÿtÿ to jykrén nÿ, ke tÿ nÿ mÿ ra ãjag tóg vëjykre pãno han mÿ.

⁵ Inh kanhkã', jëmë há han ra. Æjag to sóg há nÿ mÿr, hã kÿ sóg ãjag jyvën mÿ. Topẽ vÿ ùn jagtar ag

kuprêg, ag tỹ ti to rikon jé, ti ki ge kỹ. Ga kri mũn kỹ ag tóg jagtar nỹtĩ. Ęg *Senhor* ki ge kỹ ag tóg há nỹtĩ hã ra. Topê tỹ tỹ ěg pã'i nĩ ve jé ag tóg ke mũ, ag tỹ ti to há nỹtĩn kỹ. ⁶ Jãvo ãjag tóg ãn jagtar ag to é he tĩ. ãn riko ag to ãjag tóg vĩ há han tĩ. Hã ra ãn riko ã ag tóg ãjag to kórég nỹtĩ gé. Kỹ ag tóg ãjag to vĩ kónãn tĩ. Hã kỹ tóg vẽnhmỹ nỹ, ãjag tỹ ãn jagtar to é he ti. ⁷ Kỹ ãn riko ã ag tóg ěg *Senhor* to é he tĩ gé. Ti to ag tóg vĩ kónãn tĩ gé, hã ra ěg tóg tỹ ti mré ke nỹtĩ. Hã kỹ ag tóg ěg to vĩ kónãn mũ gé.

⁸ Topê tỹ vãsỹ ěg mỹ vějykre nĩm ja ěn ki króm nĩ, hã vỹ: “ã régre to há nĩm nĩ, ã tỹ vẽso há nĩ ri ke nĩm nĩ, ã régre tỹ,” he mũ. Kỹ tóg rán kỹ nĩ. Ājag tỹ tag han kỹ tóg há nĩ. ⁹ Ājag tỹ hã ra ãn riko to há nỹtĩn kỹ, ãn jagtar to kórég nỹtĩn kỹ ãjag tóg, ti vĩ mranh mũ sir, ti tỹ ěg jyvẽn ja ti. Kỹ Topê tóg ãjag to jykrén kónãn ke mũ.

¹⁰ Ha vé, hẽn ri ke mũn ěg kã mĩ ã tóg Topê tỹ ěg mỹ vějykre nĩm ja kar ki króm tĩ. Hã ra tóg sir, nén pir ki ti vĩ mranh mũ. Kỹ ti tỹ ti vĩ mranh kãn vẽ sir. ¹¹ Topê tóg ěg mỹ: “ã prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, kỹ ã mén tũ mré nỹ tũg nĩ gé,” he ja nĩgtĩ. Kỹ tóg ěg mỹ: “ũ tén tũg nĩ,” he ja nĩgtĩ gé. Hẽn ri ke mũn ěg tóg ěg prũ tũ fag mré nỹ tũ nĩgtĩ. Ęg tỹ hã ra ã tén kỹ ěg tóg ti vĩ mranh kãn mũ sir. ¹² Kỹ tag to jykrén nĩ, ãjag tỹ nén ã han ke to jykrén kỹ. Ęg *Senhor* vỹ ěg jykre kar vэг tĩ, ti tỹ ěg tỹ ti jykre ki króm ve sór kỹ. Kỹ ãjag jykre to jykrén nĩ, ãjag vĩ to ke gé. ¹³ Ęg tỹ jagnẽ jagãgtãn tũ nĩn kỹ tóg ěg jagãgtãn ke tũ nĩ gé, ěg *Senhor* ti. Ęg tỹ hã ra jagnẽ jagãgtãn kỹ tóg ěg jagãgtãn ke mũ gé, ti tỹ ěg jykre tugnỹm ken kỹ, kurã ěn kã. Kỹ ti pijé ěg vóg kónãn ke mũ sir'.

Ti ki rã há

¹⁴ Inh kanhkã', ù tóg kejën: “ti ki sóg rã ký nĩ,” he tĩ, Topẽ to. Hã ra tóg ti vĩ han tũ nĩgtĩ. Ký tóg ón ký ti ki rã ký nĩ ja nĩ. Kren ke tũ tóg nĩ sir. ¹⁵ Kejën *Jesus* mré ke ù tóg kur vég tũ nĩgtĩ, vëjën vég tũ tóg nĩgtĩ gé, *Jesus* mré ke ù fi ke gé. ¹⁶ Ký ãjag kã mĩ ù tóg hën ri ke mũn ti mỹ, fi mỹ: “ã jé kusa męg tũ nĩgtĩ, ã jé kókĩr tũ nĩgtĩ,” he mũ. Hã ra tóg fag mỹ nén ù nĩm tũ nĩ. Ký tóg fagrĩnh mỹ fag mỹ: “ã jé jagtar tũ nĩgtĩ,” he ja nĩ. ¹⁷ Ge ti nĩ, ãg tỹ ón ký: “ti ki sóg rã ký jẽ,” hen ký. Ëg tỹ ti vĩ han tũ nĩn ký ãg tóg fagrĩnh mỹ: “ti ki sóg rã ký nĩ,” he mũ sir. Nén ù tũ vë.

¹⁸ ãjag kã mĩ ù tóg hën ri ke mũn: “ù tóg *Jesus* ki rã ký nĩ, jãvo ù tóg ti jykre han tĩ,” he sór mũ, ãjag tỹ ti jykre han sór tũ nỹtĩn ký. ã tỹ ti jykre ki króm vãnh nĩn ký sóg ki kagtĩg nĩ. “Ti mỹ *Jesus* ki rã ký nĩ vỹ?” he jé sóg ke mũ, ã to. ã jãvo sóg ti jykre han tĩ inhhã. Hã to ã tóg ki kanhró nĩ, sỹ ti ki rã ký nĩ ti,” he jé sóg ke mũ, ãjag mỹ.

¹⁹ “Topẽ vỹ tỹ ùn pir nĩ,” he ãjag tóg tĩ gé. ãjag tỹ ki hã tó vë. Ký Japo ag vỹ tag tó tĩ gé. “Pir tóg nĩ, Topẽ ti,” he ag tóg tĩ gé. Ag tỹ ti pir ki kanhró hã ra ag tóg krenkren ke tũ nĩ, ag tỹ ti jykre han tũ nĩn ký. Hã ký ãg tóg ãg tỹ Topẽ vĩ kãmén há ra krenkren ke tũ nĩ gé, ãg tỹ ti jykre han tũ nĩn ký. ²⁰ ãjag tỹ tag to jykrén tũ nĩn ký ãjag tóg krĩ tũ pë nỹtĩ. Ëg tỹ ti vĩ ki króm tũ nĩn ký ãg tóg ón ký ti ki ge ký nỹtĩ. Nén ù tũ vë sir, ãg tỹ ti ki ge ký nỹtĩ tag ti. Ëg mỹ tóg nén ù há han ke tũ nĩ.

²¹ Ëg jógjóg ve tỹ *Abraão* to jykrén nĩ. Topẽ tóg ti mỹ: “ã kósĩn tỹ *Isaque* tãnh ký pũn, inh mỹ,” he ja nĩ. Ký tóg ti mỹ: “he,” he ja nĩ sir. Hã ký tóg Topẽ

mỹ há nĩ sir, *Abraão* ti, ti tỹ ti vĩ ki króm ja nĩn kỹ. Kỹ tóg ti to: “inh ki rã há han ja ti nĩ,” he mũ. ²² Ve ra ha. Ti tỹ Topẽ ki rã kỹ jẽn hã kỹ tóg ti mỹ: “he,” he ja nĩ, *Abraão* ti. Kỹ tóg, ti tỹ ti mỹ: “he,” hen kỹ ti ki rã kỹ jẽ ãn to tar nĩ sir, Topẽ vĩ ki króm ke to. Ge ti nĩ mỹ. ²³ Rán kỹ tóg nĩ gé, kỹ tóg: “Topẽ vĩ kri tóg fi, *Abraão* ti,” he mũ. Hã kỹ Topẽ tóg ti to: “ũ tỹ iso há nĩ ãn,” he tĩ,” he tóg, *Abraão* to. ²⁴ Hã ki ãjag tóg vég mũ. Ëg tỹ ti vĩ han kỹ tóg ãg to: “inh ki rã há han ja ti nĩ,” henh ke mũ gé. Ëg tỹ ón kỹ ti ki rã kỹ nĩn kỹ ãg tóg hã ra ti mỹ há tũ nỹtĩ, Topẽ mỹ, ãg tỹ ti vĩ ki króm tũ nĩn kỹ.

²⁵ *Raabe* fi to jykrén nĩ gé, ãn mén jafã ãn fi to. Ëg *povo* vĩ ã ag jẽgnẽ ja nĩ, ag tỹ fi jamã ve jé, ãmã mág ãn ti. Kỹ fi tóg ag mỹ: “kãge jẽg ra,” he ja nĩ. Tag to fi tóg kren mũ mỹr, fi tỹ tag han to. Kỹ Topẽ tóg fi to: “inh ki rã há han fi,” he ja nĩ sir, fi tỹ ti vĩ kri fi to.

²⁶ Ge ti nĩ gé, ãg mỹ. Ëg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ãg tóg ti vĩ kri finh ke mũ, *Raabe* fi ri ke. Ëg tỹ ti vĩ han tũ nĩn kỹ tóg ãg mỹ nén ã há han ke tũ nĩ gé, ãg tỹ ón kỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ, ãg fár tỹ kuprĩg tũ ra ter kỹ nỹ ãn ri ke ti nĩ.

3

Ëg nũnẽ tỹ Topẽ vĩ mranh ke tũ

¹ Inh kanhkã', kãnhmar jagnẽ mỹ: “sỹ ã kanhrãn há tóg tĩ, ã tỹ kygnẽ to,” he tũg nĩ. Ëg kar vĩ kygnẽg tĩ. Kỹ ãg tóg, ãg tỹ ã jyvẽn ken kỹ vẽn ki rĩr vẽn ke mũ, ãg tỹ ti mré kygnẽg tũ nĩ jé. Jãvo Topẽ vĩ ãg vóg kónãn ke mũ, ti mré.

² Ęg kar vỹ kygně (ka)mě nỹtĩ. Ęg tỹ Ęg vĩ ki kygněg tũ pě nĩn kỹ Ęg tóg kuryj kar nĩ sir. ³ Kãvãru to jykrén nĩ. *Freio* tỹ Ęg tóg ti jẽn kã kã fig tĩ. Kỹ Ęg tóg tỹ ti vóg tĩ sir, kỹ tóg ti tũg ke Ęn ra tĩ mũ sir, ũ tỹ kãvãru kri nĩ Ęn ti. ⁴ Kỹ *canoa* mág to jykrén nĩ gé. Éhé tóg nỹ, hã ra kãka vỹ ti tĩn tĩ. Kỹ ag tóg ti vóg jafã tỹ ti vóg tĩ. Kỹ tóg ag mỹ ki ke tĩ. Ti vóg mũ ag mũnh ke ra tóg tĩ mũ sir. Ti vóg jafã sĩ ra tóg ki ke mũ. ⁵ Ge tóg nĩ, Ęg nũně ti. Sĩ ti nĩ mỹr, hã ra Ęg tóg tỹ vĩ mág han tĩ gé.

Pĩ ri ke tóg nĩ. Ti sĩ ra tóg kejẽn vãnħ pũn tĩ mỹr, nẽn kar ti. ⁶ Ęn ri ke tóg nĩ, Ęg nũně ti. Tỹ Ęg tóg vỹjykre pãno tó tĩ. Kỹ Ęg tóg Ęg vĩ tag to kavėj kar nỹtĩ, Ęg tỹ Ęg vĩ tag to ti vĩ mranh kỹ. Japo tỹ Ęg krĩn hã vě, Ęg tỹ Ęg vĩ ki Topě vĩ mranh jé.

⁷ Ha mẽ, misu kar vỹ tỹ Ęg mẽg nỹtĩ. ũ ag vỹ mĩg tỹ mẽg nỹtĩ, kỹ ũ ag vỹ sēsĩ tỹ mẽg nỹtĩ, ũ ag vỹ pỹn tỹ mẽg nỹtĩ, ũ ag vỹ goj ki ke kar tỹ mẽg nỹtĩ gé. Ti kar kanhrãn Ęg tóg tĩ mỹr, ha mẽ. ⁸ Hã ra Ęg pijé Ęg nũně kanhrãn há han tĩ'. Ti kanhrãn ki kagtĩg Ęg nỹtĩ. Vỹjykre pãno tãvĩ tó sór Ęg tóg tĩ. Kỹ tóg *veneno* ri ke nĩ, Ęg vĩ ti. Tỹ Ęg tóg jagně kãgtén ri ke han tĩ, jagně mỹ vĩ kónãn kỹ. ⁹ Tỹ Ęg tóg Topě mỹ vĩ há han tĩ, Ęg jóg mág mỹ, Ęg nũně tỹ. Kỹ Ęg tóg tỹ Ęprã ke ag mỹ vĩ kónãn tĩ gé. Hã ra Topě tóg Ęg han, Ęg tỹ ti ri ke nỹtĩ jé. Kỹ Ęg tỹ jagně mỹ vĩ kónãn kỹ, Ęg tỹ Topě mỹ vĩ kónãn ri ke vě sir. ¹⁰ Ęg jẽn kã tá tóg kãkutě tĩ, Ęg vĩ há ti, Ęg vĩ kónãn ti ke gé. Pir ti nĩ, Ęg jẽnky ti, hã ra Ęg tóg tỹ vĩ régre han tĩ. Tag vỹ kórég tãvĩ nĩ, inh kanhkã'. ¹¹ Goj tỹ Ęganě to jykrén nĩ. Ti há nĩn kỹ tóg há nĩ, goj ti. Ti kajã nĩn kỹ tóg kajã nĩ. Ti pijé tỹ goj régre nĩ', goj tỹ Ęganě ti. Pir tóg nĩ. ¹² Kỹ

ka kaně to jykřen nĩ gé. Ka tỹ pěnva ki ěg tóg jymi vég tũ nĩgtĩ mỹr. Pir ti nĩ, ka kaně ti. Ge ti nĩ gé, goj ti. Ti kajã nĩn kỹ tóg kajã nĩ gé. Kỹ gem nĩ gé, ājag nũnē tỹ. Vĩ pir han nĩ.

Topě tỹ ěg mỹ krĩ há nĩm

¹³ Ājag mỹ krĩ há nỹtĩ'? Ājag mỹ Topě vĩ ki kanhró nỹtĩ'? Kỹ tóg há tí. Kỹ vējykre há kar han kỹ nỹtĩm nĩ. Hã ki vėnh kar vỹ ājag krĩ há venh ke mũ sir. Hã ra tỹ vĩ mág han tũg nĩ. Tỹ vėnh kãfór han tũg nĩ gé.

¹⁴ Ājag tỹ ũ to ājag fe tỹ gỹm ke (ka)mě nĩn kỹ tóg tỹ ũ nỹ jãvo, jagně to jũ (ka)mě nỹtĩn kỹ, ājag tỹ jagně kãfór nỹtĩ sór kỹ. Ājag tỹ tag han kỹ vēso: “krĩ há inh nĩ, Topě vĩ ki Kanhró inh nĩ,” he tũg nĩ. Vėnh ó vē, tag ti. ¹⁵ Topě tỹ ěg kanhrãn ja pijé', ěg tỹ ũ to ěg fe tỹ gỹm ke (ka)mě nĩ ti, jagně kãfór han sór mũ ti, jagně to jũ (ka)mě ti ke gé. Ěpra vējykre vē mỹr. Japo jykre vē mỹr, ěg fe jũ tag ti. ¹⁶ Ěg tỹ jagně kãfór han sór kỹ ěg tóg jagně kato tēgtě mũ sir, ěg tỹ vēsỹ ũn mág han sór kỹ, ěg tỹ jagně to vĩ (ka)mě nỹtĩn kỹ. Kỹ ěg tóg vējykre pãno han kãn mũ sir.

¹⁷ Ěg tỹ hã ra Topě tỹ ěg kanhrãn mũ han kỹ ěg tóg jãnhkri nỹtĩ, kavėj tũ mỹr. Jagně to ěg tóg krĩ kusa nỹtĩ. Jagně mỹ ěg tóg koměr hã vĩ tí gé. Jagně jagãgtãn ěg tí sir. Nén kar há han ěg tí. Topě vĩ to ěg tar nỹtĩ. Jykre régre tũ ěg nỹtĩ. ¹⁸ Ěg tỹ ti jykre tag han kỹ ěg tóg jagně krĩ kuprãg mũ sir, ěg tỹ jykre kuryj nỹtĩ jé sir, ha mẽ.

4

Vějykre pir han kỹ nỹtĩnh ke

¹ Ājag hã ne tóg jagně to jũgjũ nýtĩ'. Hẽ ri ken kũ hỹn'? Ājag tỹ nén ũ vẽnhmỹ han sór nýtĩn kũ, hã kũ Ājag tóg jagně to krĩ rỹ nýtĩ. Jykre pãno Ājag tóg nýtĩ mỹr, kũ Ājag tóg vễjykre há kato tẽ nýtĩ sir. ² Nén ũ to én kũ Ājag tóg mãn sór mũ, hã kũ Ājag tóg vég tũ nĩ mỹr. Hã kũ Ājag tóg jagně kãgtén sór mũ sir, jagně tỹ nén ũ mãn jé. Jagně tỹ nén ũ to én kũ Ājag tóg jagně kato tẽgtẽ tĩ, Ājag tỹ Topẽ mỹ to vĩ tũ nĩn kũ. ³ Ājag tỹ ti mỹ to vĩ ra Ājag tóg venh ke mũ vễ, hã ra Ājag tóg to vĩ há han tũ nĩgtĩ gé, hã kũ tóg Ājag mỹ han tũ nĩgtĩ sir. Ti mỹ Ājag tóg to vĩ mũ, Ājag tỹ nén to én mũ ẽn mãn jé. Hã ra tóg ti mỹ tỹ ũ nỹ, hã kũ tóg Ājag mỹ han tũ nĩ sir, Topẽ ti.

⁴ Ēg tỹ Topẽ ki rã kar kũ vễjykre pãno to én kũ Ēg tóg ti kato tẽ mũ sir. Ũn týtá kórég fi ri ke Ēg nýtĩ, Ēg tỹ gen kũ. Fi mén kavénh fi tóg tĩ, ũ to én kũ. Ēg tỹ ẽprã vễjykre to én kũ Ēg tóg Topẽ kato tẽ mũ sir. Tag to jykrén mág nĩ. ⁵ “Topẽ kuprĩg vỹ tỹ Ēg jagrẽ nĩ. Kũ tóg Ēg ki rĩr mũ sir. Kũ Ēg tỹ nén ũ vẽnhmỹ to há nĩn kũ tóg fe kaj nĩ, Topẽ kuprĩg ti,” he tóg, Topẽ vĩ rá ki. Kũ tag to jykrén nĩ. ⁶ Hã ra Topẽ kuprĩg tóg Ēg tar han tĩ, Ēg tỹ nén ũ vẽnhmỹ han sór tũ nĩ jé. Kũ tóg tag tó mũ sir, ha mẽ: “Topẽ vỹ ũ tỹ: “ũn mág vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ ẽn ag to kórég nĩ, hã ra tóg ũ tỹ: “nén ũ tũ vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ ẽn ag jagãgtãn tĩ,” he tóg, ti vĩ rá ki. ⁷ Hã kũ Topẽ mỹ: “he,” hem nĩ, ti tỹ Ājag krĩn kũ. Japo mỹ: “nejé,” hem nĩ, ti tỹ Ājag krĩn sór kũ. Kũ tóg Ājag tovãnh ke mũ sir, Ājag tỹ ti mỹ: “nejé,” hen kũ.

⁸ Topẽ mré vĩ kũ nýtĩm nĩ, kũ tóg Ājag to há nĩ sir. Ājag mré ti nĩ nĩ, Ēg jóg mág ti. Ti vĩ mranh tĩ vỹ tỹ Ēg nýtĩ. Kũ ti vĩ mranh tovãnh nĩ. Jykre régre Ēg

nýtĩ gé. Kĩ vễjykre pir han kũ nýtĩm nĩ, hã vỹ: Topẽ jykre, he mũ. ⁹ Ǻjag tỹ Topẽ vĩ mranh kũ mỹ jagy nýtĩm nĩ. Vễsỹrénh nĩ, fỹm nĩ, ny măn tũg nĩ. Fe kaj nýtĩm nĩ. To krĩ kufy nýtĩm nĩ. Mỹ sér tũ nýtĩm nĩ, Ǻjag tỹ Topẽ vĩ mranh kũ. ¹⁰ Ẽg *Senhor* mỹ: “kórég inh nĩ, isỹ vễjykre pãno han kũ,” hem nĩ. Kũ ti hã vỹ Ǻjag mỹ vĩ há han ke mũ sir, kũ Ǻjag fe vỹ mrin kenh ke mũ sir.

Jagnẽ to vĩ kónãn ke tũ

¹¹ Inh kanhkã', jagnẽ to vĩ kónãn tũg nĩ. Ǻjag tỹ jagnẽ to vĩ kónãn kũ Ǻjag tóg Topẽ jykre to vĩ kónãn mũ sir. Kũ Ǻjag tóg to: “nén ũ tũ vễ,” he mũ sir, Topẽ tỹ ẽg mỹ vễjykre nĩm ja ẽn to. Ǻjag tỹ hã ra ti jykre to vĩ kónãn kũ Ǻjag tóg ki króm ke tũ pẽ nĩ sir. ¹² Ừ tỹ ẽg mỹ ti jykre nĩm mũ ẽn vỹ pir nĩ. Kũ tóg ẽg jykre tugnyĩm ke mũ gé sir. Ti hã tóg: “ẽn vỹ kren ke mũ, ẽn vỹ kren ke tũ nĩ,” henh ke mũ, ti pir mỹ, Topẽ ti. Hã kũ tóg vễnhmỹ nỹ, Ǻjag tỹ jagnẽ to vĩ kónãn kũ.

Vễsỹ ũn mág han sór ke tũ

¹³ Ǻjag kã mĩ ũ tóg vễsóg ki ag tỹ nén to jykrén mũ han sór tĩ, Topẽ ki jẽmẽ sór tũ nĩn kũ. “Hẽn ri ke mũn sóg vaj kũ ẽn ra tĩ mũ, ke tũ nĩ kũ vaj ũn kũ,” he Ǻjag tóg tĩ. “Ẽmã ẽn ra sóg tĩg mũ. Tá sóg prỹg pir tũg mũ. Kũ sóg *negociar* henh ke mũ, sỹ riko nĩ jé,” he Ǻjag tóg tĩ mỹr. ¹⁴ Hã ra Ǻjag pijé Ǻjag tỹ nén venh ke mũ ki kanhró nýtĩ', ha mẽ. Ẽg hỹn ne venh ke mũ, vaj kũ? Ha'. Ki kagtĩg ẽg nýtĩ. Ẽg mỹ vaj kũ ter ke tũ nĩ vỹ? Ha'. Krũj ri ke ẽg nýtĩ. Ve sí han ẽg tĩ. Ẽg tỹ ki ẽvãnh măn mũ ra tóg tũ' he mũ sir. Ge ẽg nýtĩ. Kãnhmar ẽg tóg tũ' he tĩ, ẽg ter kũ.

¹⁵ Ājag tỹ nén ũ han ke to jykrén kỹ Topẽ mĩ ěkrén nĩ, ũ tỹ ěg mỹ ěg ter ke kurã tónh ke mũ ěn mĩ. “Sỹ nén han ke mũ mỹ ti mỹ há nĩ vỹ?” hem nĩ. ¹⁶ Hã ra ãjag tóg vēsỹ ũn mág han sór mũ, ãjag tỹ: “tag han jé sóg ke mũ,” hen kỹ. Há tũ ti nĩ, ěg tỹ vēsỹ ũn mág han sór kỹ.

¹⁷ Kỹ tag tóg vēnhmỹ nỹ gé, sỹ tónh ke mũ tag, ha mẽ. Kejēn ěg tóg nén ũ há to jykrén tĩ, ěg tỹ han jé. Hã ra ěg tóg han tũ nĩgtĩ. Kỹ ěg tỹ Topẽ vĩ mranh ũ vỹ gé sir, ěg tỹ nén ũ há han sór mũ ra han tũ nĩn kỹ.

5

Ũn riko ag vēsỹrénh ke

¹ Vãhã sóg ũn há ag jyvēn mũ sir, ũn riko ag, ũ tỹ Jesus ki ge jãvãnh ěn ag, ha mẽ. Ag mỹ sóg: “kygfỹ ra. Ājag vēnh krēkrēr ke vỹ ha. Ājag jagtar ke vỹ ha. ² Ājag tỹ nén ũ vỹ vag kãn ke mũ. Ājag kur sĩnvĩ ěn vỹ, tãryj' he kãn ke mũ gé, ti ga tỹ kon kỹ,” he mũ. ³ “Kỹ ãjag jãnkamy vỹ, ãjag tỹ ũ jagãgtãn vãnh ja tigrĩn vēsõ jãgfanh ke mũ. Kỹ vēnh kar vỹ ãjag jykre kórég venh ke mũ. Kỹ tóg, pĩ tỹ ěg pũn ri ke nĩ, ãjag jagtar ke ti. Kurã tỹ ěgno tóg kakó tĩ ha, ge ra ãjag tóg ãjag tũ mág nỹtĩ hã to jykrén tĩ. ⁴ Ājag camarada ag vỹ, ãjag jakré tá rãnhraj mũ, hã ra ãjag tóg, ag mỹ kajãm tũ nĩgtĩ. Hã ra ěg jóg tỹ Topẽ vỹ ãjag camarada ag vēsỹrénh vég mũ. ⁵ Ājag tỹ nén ve sór mũ kar ve ãjag huri, vējēn mág, kur sĩnvĩ, ãjag tỹ nén to én mũ kar ěn ti. Tag tãvĩ to ãjag tóg jykrén tũ, ãjag tỹ ga kri mũn kỹ. Tãg gy ãjag nỹtĩgtĩ, ěg tỹ ěg mēg jēn há han tĩ ěn ri ke, ěg tỹ ti tãnh jé. ⁶ Kỹ ãjag tóg ũn jykre kuryj ag vóg kónãn tĩ gé. Ag kãgtén ãjag

tóg tĩ, hã ra ag tóg, ãjag kato vĩ tũ nĩgtĩ. Jykre kórég ãjag nỹtĩ,” he sóg mũ, ùn riko ag mỹ.

Ëg Senhor kãtĩg mãn jãvãnh

⁷ Inh kanhkã', ãg *Senhor* kãtĩg ke jãvãnh nĩ, jatun mỹ, ag jãvo. Ëg tỹ ãkrãn kar kỹ ãg tóg ti mog jãvãnh tĩgtĩ, jatun mỹ. Kỹ ta tóg kri kutê mũ. Kejën ãg tóg vãhã ti kanê vég tĩ. ⁸ Tag ri ke han nĩ. Jatun mỹ ti kãtĩg jãvãnh nĩ, ãg *Senhor* ti. Ti jãvãnh to tar nỹtĩm nĩ. Kãnhmar ti kãtĩg mũ, ãg *Senhor* ti, ha vem nĩ.

⁹ Inh kanhkã', jagnê to vĩ vĩ he tũg nĩ. Ke tũ nĩ mũ ra ãg *Senhor* tóg ãjag jykre ve kỹ ãjag vóg kónãn ke mũ. Ha vé, kãnhmar ti kãtĩg mũ, ù tỹ ãg jykre tugnỹm ke mũ ãn ti.

¹⁰ Vãsỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag to jykren. Topẽ vĩ tó ag tóg tĩ. Kỹ ù tỹ mẽ jãvãnh ja ãn ag tóg ag vóg kónãn. Ge ra ag tóg jatun mỹ Topẽ vĩ tó ja nĩgtĩ, ag tỹ ag vóg kónãn mũ ra. Ag ri ke han nĩ. ¹¹ Ag jykre to jykren nĩ. Ag jagtar nỹtĩ ra ag tóg to krónh ke ja tũ nĩgtĩ gé. Hã kỹ Topẽ tóg ag mỹ vĩ há han mũ sir, ti vĩ tó tĩ ag mỹ.

Topẽ mré ke tỹ *Jó* kãme mẽ ãjag huri. Ti jagtar ra tóg to krónh ke ja tũ nĩ gé. Kỹ vãhã Topẽ tóg ti ki rĩr há han mũ, ti jagtar kỹ. Hã ki ãjag tóg ãg *Senhor* jykre vég mũ sir. Ëg jagãgtãn tóg mũ, ti tỹ ãg jagtar nỹtĩ ven kỹ. Kỹ tóg sir ãg jagãgtãn tovãnh tũ nĩgtĩ.

¹² Inh kanhkã', ón kỹ vĩ tũg nĩ. Ón kỹ: “he,” he tũg nĩ. Ki hã tóm nĩ, Topẽ tỹ ãjag vóg kónãn tũ nĩ jé. Kỹ ón kỹ: “Topẽ vỹ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Ón kỹ: “ũ tỹ ga kri nĩ ãn vỹ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Ki hã tóm nĩ. Ón tũg nĩ, jagnê mỹ.

Ûn kaga ag to Topẽ mré vĩnh ke

13 Ājag tỹ nén ũ jagy ven kỹ Topẽ mré vĩm nĩ. Ājag mỹ sér tĩn kỹ Topẽ mỹ jãn nĩ, kỹ ti jé tó m nĩ. 14 Ājag kaga nỹtĩn kỹ *igreja* to kófa ag jé prẽrm nĩ. Ēn ag vỹ ũn kaga to Topẽ mré vĩnh ke mũ, kỹ ag tóg *azeite* tỹ ũn kaga to tĩn ke mũ, ěg *Senhor* jiji tó kỹ. 15 Ag tỹ ěg *Senhor* mré vĩn kỹ tóg ũn kaga ěn tỹ há' henh ke mũ sir, ag tỹ ti tỹ há' henh ke to: “hỹ mỹ vỹ?” he tũ nĩn kỹ. Kỹ ũ tỹ ti vỹ mranh kỹ Topẽ vỹ ti mỹ vẽn pãte fón ke mũ gé sir. 16 Hã jé jagnẽ mỹ tó, ājag tỹ Topẽ vỹ mranh ja ti. “Ti vỹ mranh inh, tag han kỹ,” hem nĩ jagnẽ mỹ. Kỹ jagnẽ to Topẽ mré vĩm nĩ gé, ti tỹ ājag tỹ há' he jé, ti tỹ ājag kaga tỹ tũ' he jé. Ēg tỹ vỹjyre kuryj han kỹ tóg ěg vỹ mẽ kỹ han mũ sir, Topẽ ti, ěg tỹ ti mỹ nén ũ to vỹ', to vỹ' hen kỹ.

17 Topẽ mré ke tỹ *Elias* mĩ ěkrén nĩ. Ēg mré tóg tỹ ěprã ke nĩ ja nĩgtĩ. Hã ra tóg Topẽ mré vỹ', vỹ' he ja nĩgtĩ, ta kutẽ tũ nĩ jé. Kỹ tóg kutẽ ja tũ nĩgtĩ, prỹg tãgtũ kri kysã tỹ 6 (ke) ki. 18 Kỹ tóg kejẽn Topẽ mré vỹ mãn ja nĩgtĩ, kỹ tóg kutẽ ja nĩ sir, ta ti. Kỹ nén kar tóg gan kri mur mãn ja nĩ, kỹ tóg kanẽn mãn ja nĩgtĩ gé sir. Topẽ tỹ ti vỹ han hã vẽ. Tag mĩ ěkrén nĩ.

19 Inh kanhkã', kejẽn ěg mré ke ũ tóg prãnh ke tĩ, vẽn vỹ há tovãnh kỹ. Kỹ ti jyvẽn nĩ, ti tỹ kygnẽ mãn tũ nĩ jé. 20 Kỹ ũ tỹ ti mré vỹ mũ ěn tóg ti kren han mũ sir, nũgme to, ti tỹ ti tỹ kygnẽ ja ěn tovãnh kỹ. Kỹ Topẽ vỹ ti tỹ ti vỹ mranh ja ěn tỹ vẽn pãte fón mũ sir. Tag to jykrén nĩ.

Hã vẽ.

Topẽ vĩ rá **New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 26 Mar 2022
16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc